

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (nr. 199 din 24.08.2021)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit Notei informative la inițiativa legislativă, proiectul de act normativ vine să implementeze câteva acțiuni prevăzute în Foaia de parcurs pentru impulsivarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltare a comerțului electronic, aprobată de Ministerul Economiei și Infrastructurii la 27 iulie 2020. În scopul atingerii unui impact maxim în termen scurt, au fost stabilite drept prioritare câteva obiective ce ar stimula interacțiunea digitală Guvern-Business (G2B)m Business-Business (B2B), Business-Consumator (B2C), primul fiind *facilitarea interacțiunii la distanță și promovarea serviciilor digitale pentru mediul de afaceri*.

Pentru depășirea constrângerilor existente care limitează posibilitățile de interacțiune digitală, proiectul de lege vizează ajustarea corespunzătoare a 30 de acte normative.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.72 din Constituție.

5. Proiectul de lege va avea impact asupra activității de întreprinzător, fapt ce denotă necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și

art. 13 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Totodată, reiterăm, că în corespundere cu art. 34 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative ce reglementează activitatea de întreprinzător se remit spre expertiză grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, împreună cu analiza impactului de reglementare.

6. Foaia de parcurs pentru impulsionarea procesului de digitizare a economiei naționale și dezvoltare a comerțului electronic (în continuare - *Foaia de parcurs*) are ca scop facilitarea interacțiunii la distanță și promovarea serviciilor digitale pentru mediul de afaceri, stimularea utilizării comerțului electronic de către companii și consumatori, simplificarea procedurilor vamale la exportul online, stimularea serviciilor poștale și de curierat, promovarea și atragerea în țară a platformelor naționale și internaționale de comerț electronic.

La punctele 4.1, 5 și 6 din acest document sunt stabilite drept obiective:

- identificarea măsurilor de identificare la distanță, alternative utilizării semnăturii electronice avansate calificate și de promovare a acceptării și utilizării semnăturilor electronice (simple, avansate necalificate sau avansate calificate) pentru autentificarea și interacțiunea la distanță (pct. 4.1.);
- analiza constrângerilor și inițierea măsurilor pentru facilitarea implementării serviciilor de înregistrare la distanță a afacerilor, inclusiv a modificărilor în statutul de înregistrare și de lichidare a afacerilor (pct. 5);
- elaborarea măsurilor de excludere a procedurii implicite de eliberare a deciziilor, certificatelor, extraselor, actelor permissive pe suport de hârtie, în rezultatul prestării serviciilor publice administrative (pct. 6).

Totodată, la pct. 9 din Foaia de parcurs este trasat drept obiectiv elaborarea și promovarea amendamentelor la legislația privind protecția datelor cu caracter personal, specificându-se că *„anumite norme din Legea 133/2011 sunt apreciate ca depășite și nu se mai aplică în statele membre UE, fiind înlocuite prin Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR). Regulamentul respectiv urmează să fie transpus în legislația națională. Procesul acesta ar putea dura o perioadă mai lungă de timp, fiind unul foarte complex și contestat de părțile vizate, iar intrarea în vigoare va lua și mai mult timp.*

Între timp, necesitatea digitalizării mai multor procese și dezvoltarea comerțului electronic este stringentă. Prin urmare, este imperativ de operat modificări urgente la cadrul legal existent în vederea excluderii blocajelor în dezvoltarea afacerilor, care nu există în cadrul legal UE nou (GDPR) și în special:

- *modificarea definiției consimțământului subiecților datelor cu caracter personal ca fiind orice manifestare de voință liberă, specifică, informată și lipsită de ambiguitate a subiectului de date personale prin care acesta acceptă, printr-o declarație sau printr-o acțiune fără echivoc, ca datele personale care îl privesc să fie prelucrate,*
- *excluderea obligativității generale și nediferențiate a notificării prelucrării datelor cu caracter personal autorităților (CNPDCP), după cum prevede GDPR”.*

Deși proiectul de lege nu conține o clauză privitoare la armonizarea legislației naționale la Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), totuși, la Art. XVII din proiect ce vizează modificarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, sunt propuse a fi instituite noțiuni care corespund textului redat în acest Regulament.

Astfel, la art. 3 din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, noțiunea „*consimțământul subiectului de date*” a fost expusă într-o nouă redacție cu preluarea noțiunii respective din Regulamentul UE general privind protecția datelor.

Urmare a expunerii acestei noțiuni într-o nouă redacție, în contextul excluderii consimțământului subiectului datelor cu caracter personal, după cum se menționează în nota informativă, se propun a fi înserate modificări în mai multe acte normative, după cum urmează: Legea nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale, Legea nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit, Codul civil, Legea nr. 1069/2000 cu privire la informatică, Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, Legea nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului, Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate.

Sub acest aspect, este de menționat că potrivit art. 31 alin. (4) din Legea nr. 100/2017, proiectele actelor normative care vizează armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene sunt supuse expertizei de compatibilitate. În acest sens, art. 36 alineatele (5) și (6) din Legea nr. 100/2017 dispune, că proiectele actelor normative elaborate de către Președintele Republicii Moldova, deputații în Parlament și Adunarea Populară a unității teritoriale autonome Găgăuzia, care au scopul de a armoniza legislația națională cu legislația Uniunii Europene, se transmit spre avizare Guvernului, fiind însoțite de tabelul de concordanță.

După recepționarea declarației de compatibilitate, autorul proiectului completează nota informativă cu informația privind constatările expertizei de compatibilitate și, după caz, include în sinteză obiecțiile și propunerile Centrului de Armonizare a Legislației.

Prin urmare, ținând cont de prevederile exprese ale articolelor citate din Legea nr. 100/2017, precum și a reglementărilor cuprinse în pct. 49 subalineatul 2) lit. a) din Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1171/2018, apreciem necesar examinarea soluțiilor legislative propuse în proiectul de lege supus avizării și în cadrul Centrului de Armonizare a Legislației.

Totodată, ținem să menționăm, că în procedură legislativă se află proiectul de lege privind protecția datelor cu caracter personal nr. 422 din 22.11.2018, care este elaborat în scopul transpunerii Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE

(Regulamentul general privind protecția datelor) și Directiva (UE) 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului. Acest proiect de lege a fost adoptat în I lectură în data de 30.11.2018.

Dat fiind, că în Foaia de parcurs este preconizată transpunerea unor prevederi din Regulamentul (UE) 2016/679 General privind protecția datelor în legislația națională, reiterăm necesitatea examinării proiectului de lege, ținându-se cont de declarația de compatibilitate prezentată de Centrul de Armonizare a Legislației, precum și în corelare cu proiectul de lege nr. 422/2018.

7. Sub aspect conceptual, la Art. I – modificarea art. 33 alin. (4) din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni; Art. IV – modificarea art. 246 alin. (1), art. 248 alin. (2), art. 249 alin. (2) lit. a) din Codul civil; Art. X – modificarea art. 16 alin. (3) din Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată, se propune excluderea autentificării notariale a actului de constituire a societăților comerciale, precum și a actului juridic de înstrăinare a părții sociale. Astfel, societatea comercială se propune a fi constituită prin act de constituire semnat de către toți fondatorii, iar actul juridic de înstrăinare a părții sociale, se va încheia în formă scrisă, nefiind obligatorie autentificarea notarială a acestuia.

În același context, se propun a fi instituite modificări la art. 36 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali în sensul excluderii din competența registratorului în domeniul înregistrării de stat a sarcinii de a autentifica actele de constituire ale persoanelor juridice, precum și modificările operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat.

Privită în contextul reglementărilor existente ale legislației în vigoare, relevăm că potrivit art. 30 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială, se supun autentificării notariale în cazurile prevăzute de lege, actul de constituire, reorganizare a societății comerciale, de înstrăinare a părților sociale și acțiunilor, de vânzare a întreprinderii în calitate de complex patrimonial unic, declarația de fiducie.

De asemenea, conform art. 11 lit. b) din Legea nr. 69/2016 cu privire la organizarea activității notarilor, notarul are obligația să acorde persoanelor fizice și juridice asistență notarială, să le explice conținutul proiectului actului notarial, precum și drepturile și obligațiile lor, să-i avertizeze asupra consecințelor actelor notariale solicitate.

Impunerea condiției de autentificare relevă importanța societăților comerciale ca subiecte de drept ca urmare a verificării capacității juridice a persoanei juridice de către notar, care este exponentul puterii de stat. De aceea, este justificată impunerea unui „filtru”, adică consultarea unui specialist în domeniu, și anume a notarului, care va verifica întrunirea tuturor condițiilor de valabilitate și, doar după aceasta, se va autentifica actul juridic respectiv. Acest control va fi evident, în deosebi, în cazul autentificării actului juridic de înstrăinare a părții sociale, unde notarul trebuie să verifice dacă a fost respectat dreptul de

preemțiune la înstrăinarea părții sociale, condiție impusă de art. 25 alin. (3), alin. (8) și alin. (11) din Legea nr. 135/2007, precum și alte cerințe care se vor impune la verificarea unor astfel de contracte (dreptul de proprietate, proveniența banilor s.a.).

Considerăm că, autentificarea notarială a contractelor de constituire a societăților comerciale, precum și a actelor juridice de înstrăinare a părții sociale de către notar, oferă o siguranță a circuitului civil, iar esența autentificării dă siguranță raporturilor juridice civile.

În cazul în care nu va fi impusă o asemenea cerință, presupunem apariția mai multor litigii ce vor viza conținutul propriu-zis al actelor juridice de înstrăinare a părților sociale. De aceea, se poate rezuma, că autentificarea actului juridic civil asigură o protecție juridică a părților contractante.

Consecvent, relevăm că în corespundere cu prevederile art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, notarii sunt atribuiți la categoria entităților raportoare în perioada participării, în numele clientului, la orice tranzacție financiară și imobiliară, crearea și gestionarea persoanelor juridice, gestionarea bunurilor aflate în administrare fiduciară, precum și de procurarea și vânzarea acestora etc.

În viziunea noastră, pentru a asigura o protecție juridică la constituirea societăților comerciale, precum și la încheierea actelor juridice de înstrăinare a părților sociale, pe motiv că în circuitul civil este importantă siguranța și continuitatea reglementărilor, optăm pentru efectuarea unei ample analize cu antrenarea specialiștilor din domeniu, care drept consecință vor evidenția evoluția și relațiile sociale ce urmează să facă obiectul reglementării, anticipând consecințele/efectele de după adoptarea noilor reglementări.

De asemenea, invocăm Raportul de expertiză anticorupție nr. EL020/6993 din 07.12.2020 referitoare la subiectul dat (reținem, că proiectul de lege care vizează modificarea actelor normative cuprinse în proiectul de lege supus avizării a fost elaborat de Ministerul Economiei și Infrastructurii, a fost avizat de toate ministerele și autoritățile responsabile și supus expertizei anticorupție pe perioada anului 2020), unde se concluzionează că *„deși prevederile proiectului reglementează aspecte de interes public, unele dintre acestea sunt expuse într-un mod confuz, cu riscul interpretării și aplicării discreționare a acestora, ceea ce va favoriza apariția manifestărilor de corupție. În special, se atestă reglementări defectuoase în ceea ce privește acordarea dreptului operatorului de a stabili în mod discreționar și individual termenul de stocare a datelor cu caracter personal care se conțin în documentele electronice, precum și modificări ce vizează excluderea necesității autentificării notariale a actelor de constituire a societăților comerciale, fapt ce prezintă un potențial risc de corupție”*.

Considerăm necesar, a se lua act de raportul de expertiză a Centrului Național Anticorupție, pe motiv, că potrivit art. 35 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 100/2017, expertiza anticorupție are menirea de a preveni apariția unor reglementări care ar favoriza corupția, prin elaborarea anumitor recomandări în vederea revizuirii reglementărilor respective sau în scopul diminuării efectelor negative ale acestora.

Reținem, că Centrul Național Anticorupție a prezentat raportul de expertiză anticorupție nr. 06/2-5797 din 07.09.2021 referitor la proiectul de lege nr. 199/2021, prin care se menționează, că „raportul face trimitere la analiza efectuată în raportul de expertiză anticorupție nr. EL020/6993 din 07.12.2020, reieșind din similitudinea normelor din proiecte”.

8. În temeiul art. 34 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 100/2017, pentru evaluarea proiectului de act legislativ, se efectuează expertiza economică, care are menirea de a contribui la semnalarea deficiențelor economice și prognozarea consecințelor economice negative. Din considerentul că modificările propuse ar putea duce la schimbarea sistemului de protecție a raporturilor juridice civile, drept rezultat ar putea crește numărul litigiilor în instanța de judecată privind apărarea dreptului de proprietate, considerăm necesar prezentarea unei expertize economice asupra proiectului de act normativ.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative, menționăm următoarele.

1. Art. I, modificarea Legii nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni.

Privitor la sursa publicării, atenționăm că Legea nr. 1134/1997 a fost republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.372-382 art.341 din 31.12.2020. În acest context, reținem, că modificarea ce se propune la art. 33 alin. (4) nu se raportează la acest articol, ci la art. 31.

Totodată, considerăm necesar revederea art. 36 alin. (1) lit. b) care, de asemenea, prevede autentificarea notarială a actelor de constituire a societății pe acțiuni.

2. Art. II, modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998:

1) Art. 20:

- alin. (6), pentru corectitudinea normei, recomandăm a se preciza cuvintele „*părțile actului*”;

- alin. (7), întru respectarea principiului legiferării stabilit la art. 63 alin. (2) din Legea nr. 100/2017, potrivit căruia modificările aduse actului normativ trebuie să se integreze armonios în actul respectiv, asigurându-se unitatea de stil și de terminologie, pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în textul Legii supuse modificării, cuvintele „*în formă*” utilizate la al doilea caz gramatical, se vor substitui cu cuvintele „*sub formă*”. Obiecția este valabilă și pentru art. 26 alin. (1) propoziția a doua;

- alin. (8) prima propoziție, pentru motivul expus anterior, cuvintele „*în mod electronic*” se vor substitui cu cuvintele „*în format electronic*”.

2) Art. 26:

- alin. (1) prima propoziție, întru unificarea terminologiei, cuvintele „*pe hîrtie*” se vor substitui cu cuvintele „*pe suport de hîrtie*”. Reiterăm obiecția și pentru alin. (6¹) al acestui articol.

- alin. (6¹), propoziția a doua conține reglementări similare celor cuprinse la art. 20 alin. (6), pentru care motiv sugerăm corelarea ambelor prevederi.

3. Art. IV, modificarea Codului Civil al Republicii Moldova, nr. 1107/2002:

1) Art. 227 alin. (3), cu referire la excluderea cuvintelor „și semnătura lichidatorului”, din varianta actuală a acestui alineat rezultă, că în registrul de publicitate se înscriu numele, domiciliul, numărul actului de identitate, numărul de identificare de stat personal (IDNP) al lichidatorului, precum și semnătura lichidatorului. În cazul în care se vor exclude cuvintele „și semnătura lichidatorului”, norma va rămâne imperfectă. De aceea, dacă se dorește ca în registrul de publicitate să nu figureze semnătura lichidatorului, păstrându-se, în același timp, toate datele despre lichidator, sugerăm substituirea cuvintelor „și semnătura lichidatorului” cu cuvintele „a lichidatorului”.

Propunerea înaintată va fi conformă dispozițiilor art. 228 din Cod, care prevede înregistrarea lichidatorului după desemnarea acestuia.

2) Art. 248 alin. (2), recomandăm substituirea cuvântului „aprobării” cu cuvântul „semnării”, fiind, astfel, în concordanță cu prevederile art. 247 alin. (4) din Cod, care prevede, că actul de constituire se semnează de către toți fondatorii. Obiecția este valabilă și pentru art. 249 alin. (2) lit. a).

3) Art. 316 alin. (1), potrivit redacției acestui alineat, *actul juridic poate fi încheiat verbal, în formă electronică, în scris sau în formă autentică*. Excluderea din conținutul acestui alineat a *forme electronice* nu este justificată, fiindcă în norma acestui alineat sunt prevăzute toate formele de încheiere a actului juridic, fiind desfășurate în următoarele articole, precum art. 317 „forma verbală a actului juridic”, art. 318 „forma electronică a actului juridic”, art. 321 „forma scrisă a actului juridic” și art. 323 „forma autentică a actului juridic”. De asemenea, nu este justificată propunerea de expunere a art. 318 într-o nouă redacție „forma electronică a actului juridic scris”, datorită faptului că autentificarea este posibilă doar în cazul actelor juridice încheiate în formă scrisă. În acest context, sugerăm revederea soluțiilor legislative înaintate.

4. Art. V. Legea nr. 105/2003 privind protecția consumatorilor, atenționăm, că s-a produs o eroare de tastare, respectiv, cifra „333” se va substitui cu cifra „33”.

5. Art. VI. Codul Muncii al Republicii Moldova nr.154/2003:

Art. 1:

a) noțiunea „în formă scrisă”:

- sintagma „în sensul prezentului cod” urmează a fi exclusă, fiindcă această concretizare se conține deja în partea introductivă a acestui articol;

- în varianta propusă, această definiție este expusă într-o formulă ambiguă care poate crea interpretări eronate și necesită a fi revizuită. Astfel, sugerăm expunerea definiției propuse în următoarea redacție:

„în formă scrisă – orice informație (certificat, document, contract) expusă în scris cu litere, cifre, semne grafice, scris olograf pe suport de hârtie, precum și primit prin fax, poștă electronică ori prin alt mijloc de comunicare, inclusiv electronică sau în alt mod ce permite citirea informației”.

b) noțiunea „orice modalitate care permite confirmarea recepționării/inștiințării”:

- potrivit art. 2 alin. (2) din Codul civil, raporturile de muncă sunt reglementate de codul civil și de alte legi. Art. 22 din Codul civil reglementează notificările, expunând detaliat mecanismul comunicării unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. Dacă să facem o analiză a noțiunii propuse spre completarea la art. 1 din Codul muncii, cerințele pentru care recepționarea va fi confirmată sunt preluate integral din conținutul art. 22 din Codul civil.

Pentru o mai bună redare a conținutului definiției propuse în reglementare, propunem expunerea acestei noțiuni după cum urmează:

„confirmarea recepționării/înștiințării - se consideră că recepționarea/înștiințarea a fost confirmată.....în continuare după text”.

6. Art. VII, modificarea Legii nr. 284/2004 privind comerțul electronic.

Vis-a-vis de expunerea alin. (3) al art. 10 într-o nouă redacție, nota informativă nu explică motivul amendării acestui alineat. Astfel, alin. (3) propus spre reglementare prevede, că termenul de stocare a informațiilor utilizate în cadrul comerțului electronic să fie similar celui ținut pe suport de hârtie. Dar, Legea nr. 284/2004 nu conține careva reglementări în acest sens. În plus, propoziția a doua a acestui alineat admite ipoteza, că în cazul în care legislația nu va prevedea expres termenul de stocare a datelor, operatorul prin decizia motivată va stabili termenul de ținere a acestor informații.

În acest context, art. 4 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal dispune, că *datele cu caracter personal care fac obiectul prelucrării trebuie să fie stocate într-o formă care să permită identificarea subiecților datelor cu caracter personal pe o perioadă care nu va depăși durata necesară atingerii scopurilor pentru care sunt colectate și ulterior prelucrate. Stocarea datelor cu caracter personal pe o perioadă mai mare, în scopuri statistice, de cercetare istorică sau științifică, se va face cu respectarea garanțiilor privind prelucrarea datelor cu caracter personal, prevăzute de normele ce reglementează aceste domenii, și numai pentru perioada necesară realizării acestor scopuri.*

În acest sens, prin faptul că operatorul va putea, în mod discreționar, să stabilească termene de ținere a informațiilor utilizate în cadrul comerțului electronic, considerăm că ar putea exista situații de corupție, pentru care motiv sugerăm revederea normei respective.

7. Art. VIII, modificarea Legii nr. 263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacientului,

- cu referire la art. 1, prin care se propune modificarea noțiunii de „*consimțământ*”, apreciem că redacția propusă a acestei noțiuni este expusă într-o formă neclară și nedefinită, pentru care motiv optăm pentru păstrarea variantei actuale a acestei noțiuni.

8. Art. IX, completarea art. 10 din Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală cu alin. (4), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic, cuvântul „*purtător*” se va substitui cu cuvântul „*suport*”.

9. Art. X, modificarea Legii nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată,

- art. 16 alin. (3), dat fiind că potrivit art. 12 alin. (2) din Lege, actul de constituire se semnează de toți fondatorii, cuvântul „aprobării” propunem a fi substituit cu cuvântul „semnării”.

10. Art. XI, modificarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali :

1) Art. 4 alin. (1), pentru a fi în conformitate cu Regulamentul privind modul de funcționare și utilizare a serviciului guvernamental de plăți electronice, cuprins în Anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 712/2020, după cuvântul „electronice” se va introduce abrevierea „MPay”.

2) Art.7 alin. (1), atenționăm, că varianta propusă spre reglementare la lit. a) și b) este identică cu varianta actuală a acestor prevederi, pentru care motiv se va exclude mențiunea respectivă din proiect.

3) Art. 8:

- alin. (1) subalin. 1ⁱⁱ), cu referire la utilizarea cuvintelor „în formă electronică”, Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic folosește termenul „în format electronic”. Reiterăm obiecția și pentru art.34 alin. (2⁴);

- alin. (2¹), pentru precizia normei, sugerăm ca textul din paranteze să fie reglementate prin expunerea acestora într-o nouă propoziție;

- alin. (2²), întru respectarea terminologiei juridice, urmează ca cuvântul „purtător” să fie substituit cu cuvântul „suport”.

4) Art. 34 alin. (2⁴) cu referire la efectuarea trimiterii la „*rigorilor stabilite de lege cu privire la documentul electronic*”, recomandăm substituirea cuvintelor respective cu textul „*Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic*” (a se vedea, în acest sens, și redacția art. 8 alin. (1) subalin. 1) din proiect).

5) La pct.12 din Art. XI al proiectului se propune expunerea Capitolului IV din anexa la Legea nr.220/2007 în redacție nouă, însă se prezintă anexa din lege cu anumite modificări. Sub acest aspect, menționăm necesitatea revizuirii acestui punct.

Suplimentar, cu privire la conținutul anexei, obiectăm următoarele:

a) în contextul recomandării de a revedea conceptul excluderii obligativității autentificării notariale a actelor de constituire a societăților comerciale, ~~precum și~~ a autentificării de către registrator a actelor de constituire ale persoanelor juridice, precum și a modificărilor operate în actele de constituire și în datele înscrise în Registrul de stat, sugerăm a fi revăzute și pozițiile 1 și 2 din secțiunea II a anexei „II. Servicii de asistență” și pozițiile 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare” propuse a fi excluse din anexă;

b) fiind analizată redacția nouă a anexei în raport cu actuala variantă a acesteia, în fond se propun a fi excluse doar pozițiile 1 și 2 din Secțiunea „II. Servicii de asistență”, și pozițiile 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare”.

În situația creată, dat fiind că se propun a fi amendate doar unele poziții și nu întreg conținutul anexei, considerăm oportun a fi făcută mențiunea despre excluderea doar a acestor poziții.

Cât privește abrogarea Secțiunii „IV. Servicii de autentificare și certificare” și atribuirea poziției 1 din această Secțiune la Secțiunea „III. Furnizarea informației”, apreciem ca inacceptabilă modificarea propusă din considerentul, că după conținut, serviciul ce ține de eliberarea unei copii certificate de pe actul de constituire (contract de constituire sau statut), hotărârea de constituire (proces-verbal, ordin sau declarație), actul adițional privind înregistrarea modificărilor, decizia de înregistrare, precum și de pe alte documente din dosarul de evidență se atribuie la „Serviciul de autentificare și certificare” și nu la serviciul „Furnizarea informației”.

În final, optăm pentru păstrarea variantei actuale a anexei, cu invocarea mențiunii de excludere doar a pozițiilor 1 și 2 din Secțiunea „II. Servicii de asistență” și a pozițiilor 2 și 3 din Secțiunea „IV. Servicii de autentificare și certificare”.

11. Art. XIII, modificarea Legii nr. 122/2008 privind birourile istoriilor de credit.

La art. 2, atenționăm, că redacția acestui alineat reglementează noțiunea de „*sursă de formare a istoriei de credit*” și nu „*sursă*” după cum se propune în proiect.

12. Art. XV, modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr.218/2008:

La Art. 74¹, se propune expunerea alin. (1) într-o nouă redacție, după cum urmează: „Nerespectarea condițiilor de bază pentru prelucrarea, stocarea și utilizarea datelor cu caracter personal, *cu excepția cazurilor prevăzute la alin. (2)...*”.

Totodată, la același articol se prevede abrogarea alin. (2). Urmează a fi analizată propunerea înaintată de către autorii proiectului de lege.

13. Art. XVII, modificarea Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal:

1) După cum am menționat la pct. 6 din prezentul aviz, în procedură legislativă se află proiectul de lege nr. 422 din 22.11.2018 privind protecția datelor cu caracter personal, adoptat în I lectură la 30.11.2018. Ținem să precizăm, că ambele proiecte de legi fiind analizate în corelare, în mare parte sunt similare. Astfel, articolele 23 - 25² sunt asemănătoare articolelor 40 – 44 din pr. de lege nr. 422/2018, pentru care motiv, se vor examina ambele proiecte la subiectul respectiv.

14. Art. XVIII, modificarea Legii privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător nr. 160/2011:

La Art. 6 alin. (2³) și alin. (2⁴), cuvântul „*purtător*” se va substitui cu cuvântul „*suport*”, fiind astfel în concordanță cu terminologia utilizată în Legea nr.91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic.

15. Art. XIX, modificarea Legii nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, la art. 34 alin. (6), pentru motivul invocat anterior, cuvântul „*purtător*” se va substitui cu cuvântul „*suport*”.

16. Art. XXI, modificarea Legii nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic:

1) Art. 2:

- pentru un spor de precizie în redactare, cuvântul „*completează*” se va substitui cu cuvântul „*introduce*”;

- cu referire la introducerea noțiunii de „*prestator de servicii de înregistrare*”, optăm pentru reglementarea în cuprinsul art. 2 doar a noțiunii respective.

Iar, în partea ce ține de concretizarea persoanelor care fac parte din categoria dată, considerăm oportună reglementarea acestor prevederi într-un articol distinct, după cum este redat Capitolul IV din lege consacrat serviciilor de certificare;

2) Art. 13 alin. (13), cuvântul „*purtător*” se va substitui cu cuvântul „*suport*”, iar după cuvântul „*semnăturii*” se va introduce cuvântul „*electronice*”.

17. Art. XXIII, modificarea Codului transporturilor rutiere nr.150/2014:

1) Art. 23 alin. (7), cuvântul „*hîrtie*” se va substitui cu cuvintele „*suport de hîrtie*”;

2) art. 31¹ alin. (1):

- în prima propoziție, cuvintele „*lege cu privire la documentul electronic*” se vor substitui cu cuvintele „*Legea nr. 91/2014 privind semnătura electronică și documentul electronic*”;

- în propozițiile doi și trei, cuvântul „*purtător*” se va substitui cu cuvântul „*suport*”;

3) Art. 42 alin.(6), cuvântul „*hîrtie*” se va substitui cu cuvintele „*suport de hîrtie*” .

18. Art. XXIV, modificarea Legii nr.131/2015 privind achizițiile publice:

Art. 16 alin. (6), atenționăm, că acest articol este structurat în 6 alineate. Respectiv, este necesară renumerotarea acestuia.

19. Art. XXVI, modificarea Legii nr. 108/2016 cu privire la gazele naturale:

Art. 15 alin. (4), referitor la cuvintele propuse în substituie, menționăm, că informațiile cu accesibilitate limitată sunt reglementate de Legea nr. 982/2000 privind accesul la informație, pentru care motiv se va face invocarea expresă la această lege.

20. Art. XXIX, modificarea Codului administrativ al Republicii Moldova nr.116/2018:

1) Art. 28 alin. (2), pentru păstrarea unității de terminologie, cuvintele „*formă electronică*” se vor substitui cu cuvintele „*format electronic*”.

2) Art. 82 alin. (1), pentru același motiv, cuvintele „*electronic sau pe hîrtie*” se vor substitui cu cuvintele „*în format electronic sau pe suport de hîrtie*”.

21. Art. XXX, modificarea Legii nr. 93/2017 cu privire la statistica oficială:

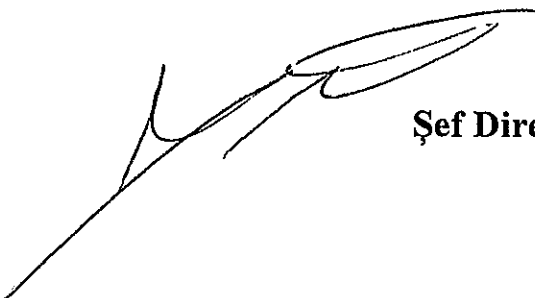
1) cu referire la sursa publicării, reținem, că Legea este publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 216-228 art. 349 din 30.06.2017, pentru care motiv se va face substituie de rigoare.

2) Art. 3, noțiunea „*date individuale*”, reținem, că noțiunea reglementează ca fiind date care permit identificarea „*persoanelor fizice sau juridice*”, pe cînd proiectul de lege prevede „*persoane fizice și juridice*”. De altfel, menționăm, că terminologia respectivă este redată diferit în textul legii, după cum urmează:

- persoanele juridice și persoanele fizice (art. 5, subalin. 1) lit. b);
- persoane fizice sau persoane juridice (art. 7 alin. (4); art. 18 alin. (7) lit. b);
- persoane fizice și juridice (art. 13 alin. (1); art. 16 alin. (2), art. 27 alin. (3).

Întru respectarea art. 54 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 100/2017, care prevede, că terminologia utilizată trebuie să fie constantă și uniformă, se vor revedea termenii respectivi, care trebuie să fie uniformi, atât în noțiune, cât și pe parcursul Legii în întregime.

În concluzie, proiectul de lege urmează a fi revăzut, luând în considerare obiecțiile și sugestiile prezentului aviz.

Ion Creangă
Șef Direcție generală